

Izhaja 10. in 25. dne v mesecu.

Dopisi morajo biti frankirani
in podpisani ter opremljeni s
štampljko dot. organizacije.

Štane posamezna številka
Din 2.—, mesečno Din 4.—,
pololetno Din 48.—. Za čla-
ne Izvod Din 1.—.

Oglasi po ceniku.
Rokopisi se ne vračajo.

DELAVEC

STROKOVNI ČASOPIS.

Uredništvo in uprava:
Ljubljana, poštni predal 290.

Cekovni račun št. 13.562.
Telefon Interurban št. 3478.

Delavci! Nameščenci!

Na prizadevanja svobodnih delavskih in nameščenskih strokovnih organizacij so razpisane

za 7. in 8. oktober 1933 volitve v Delavsko zbornico.

Z velikimi naporji smo očuvali avtonomijo Delavskih zbornic. Da se izloči vsak vpliv podjetnikov, da se omogoči delavcem in nameščencem, da svobodno izvolijo resnične zastopike delavskih interesov, bodo

volitve tajne.

Prepričani smo, da boste cenili te velike uspehe razrednih strokovnih organizacij in da pojedete

prav vsi na volišča

ter oddate svoje glasove za kandidate naših strokovnih organizacij, ki so očuvala Delavsko zbornico pred podjetniškimi vplivi in komisarji S svojim glasanjem boste manifestirali za

enotnost delavskega razreda,

in v preizkušnjah razkolov utrjeno solidarnost vsega delavstva pod vodstvom strokovnih organizacij, ki so včlanjene v

Strokovni komisiji in Mednarodni strokovni zvezi.

Neodpušljivo ponižanje vsega delavskega razreda Slovenije bi pomenilo, če bi izvolili v svoje javno-pravno predstavništvo, v svoj delavski parlament in delavski urad kandidate tistih organizacij, ki pravijo sicer, da so delavske, a so v resnici le priveski raznih meščanskih strank, v katerih prav nič ne pomenijo.

Pri prvih volitvah v Delavsko zbornico je meščansko dnevno časopisje vseh smeri navalilo na delavce in nameščence, skušalo je zanetiti razkol med razredno-zavednim delavstvom. ~~... in predjetniškimi pritiskom je skušalo doseči, da bi bili izvoljeni v Delavsko zbornico~~

~~... in predjetniškimi pritiskom je skušalo doseči, da bi bili izvoljeni v Delavsko zbornico~~

Njihove namere se niso posrečile. Gotovo poiskusijo sedaj isto. Ne dajte se begati, zakaj

tajna volilna pravica,

ki smo jo priborili, Vam daje možnost, da

očistite Delavsko zbornico protidelavskih vplivov

ter izvolite tako močno zastopstvo delavskih razrednih organizacij, da v novi zbornici ne bo mogel nihče ovirati dela za proletarske interese.

Meščansko časopisje danes triumfira, češ, da je propadel socializem v Nemčiji in da je stotisoče marksistov zaprtih v koncentracijskih taboriščih. Nasprotniki delavstva in socializma se veselijo, da za italijanskim fašizmom tudi nemški vihti nagajko po delavskih hrbtih. Zapomnite si to gnusno pisanje našega meščanskega časopisja, ki nasprotuje ne samo proletarijatu, temveč tudi interesom vsega našega naroda! Vedite pa tudi, da bo baš ta fašistična reakcija pospešila preobrazbo človeške družbe v smeri

socializma.

Socializem ni propadel, z najhujšim nasiljem je sicer v Nemčiji in Italiji začasno in navidez zadušeno delavsko gibanje in svoboda naroda, toda prav to dejstvo pa tudi ustvarja obnem

enotnost delavskega razreda po vsem svetu

in zvezo vseh svobodnih narodov proti fašističnemu nasilju, za svobodo, enakost in bratstvo. Nemški fašizem je že danes osamljen.

Dolžnost našega delavskega razreda je, da

drži skupaj

v mednarodni protifašistični fronti, da čuva svoje dosedanje postojanke in se tako pripravlja na oživljeno borbo za svojo sveto stvar. V naši državi fašistična stremjenja še niso dobila tal, od delavskega razreda predvsem je odvisno, da se tudi v bodoče ne uveljavijo.

S tem pa bo doseženo, da tudi v političnem življenju Jugoslavije postane delavstvo faktor, ki bo mogel ugodno vplivati na nadaljnji razvoj.

Sedanje volitve v Delavsko zbornico so torej važnega, zgodovinskega pomena.

Gre za vse!

Pokažite svojo enotnost, javno manifestirajte solidarnost pretežne večine delavcev in nameščencev v okviru enotnih razrednih strokovnih organizacij! Če storite tako, vedite, da bo ne le

Delavska zbornica res služila delavskim interesom

temveč, da pridejo tudi

Okrožni uradi za zavarovanje delavcev in Borze dela v samoupravo delavcev;

potem smemo upati, da si priborimo

starostno zavarovanje in pravo brezposelno zavarovanje.

Zmaga razredno zavednega delavstva dne 7. in 8. oktobra naj dokumentira, da se je delavska armada zopet zbrala in da gremo v nove, boljše čase.

Zato pa: Proč z malodušjem in pasivnostjo! Vsi na plan! Vsi v fronto za odločilno zmago!

Za svobodo, za pravico, za enakost vseh ljudi!

Strokovna komisija za Slovenijo kot oblastni odbor URSSJ. v Ljubljani in vse njej priključene organizacije:

Savez Metalnih Radnika Jugoslavije
Splošna delavska strokovna zveza
Jugoslavije

Zveza rudarjev Jugoslavije
Osrednje društvo lesnih delavcev in
sorodnih strok

Zveza živilskih delavcev Jugoslavije
Osrednje društvo oblačilnih delavcev
in sorodnih strok

Savez monopolskih radnika Jugo-
slavije

Zveza strojnikov in kurjačev Jugo-
slavije

Savez Gradjevinarskih (stavbinskih)
radnika Jugoslavije

Savez brivsko-vlasuljarskih radnika
Jugoslavije

Organizacija hotelskih, kavarniških in
gostilniških uslužbencev

Organizacija hišnih poslov Jugoslavije

Savez privatnih nameščencev Jugo-
slavije

Ujedinjeni savez železničarjev Jugo-
slavije

Na plan, delavci, delavke, nameščenci, nameščenke!

Dne 7. in 8. oktobra bodo volitve v Delavsko zbornico. Dva dneva, ko bo vsak in vsaka povedala vsem in vsakemu, kdo sta in kakšna sta.

Ob tej priliki se bo čul v našem javnem življenju po daljšem presledku zopet delavski glas. Pojdite zato vsi in vse na volišča! Oddajte v neomajni slogi in disciplini zadnji delavski glas za kandidate, ki Vam jih bodo priporočile Vaše svobodne strokovne organizacije! To je potrebno, ker so to edini pravi delavski kandidati. Zato odklonite kandidate, ki Vam jih priporočajo organizacije, ki tudi pravijo, da so delavske, a so v resnici le priveski političnih strank, v katerih te organizacije nič ne pomenijo. Teško ponižanje za ves delavski razred bi bilo, ako bi zavladale take organizacije, take pomožne tvorbe nedelavskih interesov v reprezentativnem predstavništvu delavstva v Delavski zbornici. Po pravici smo Vam rekli že pred veliko borbo, ki se je bila pred šestimi leti za prvo Delavsko zbornico in kar ponavljamo danes: »Taka Delavska zbornica bi ne bila več delavska!«

Pred šestimi leti se je delavstvo tega dobro zavedalo in to razumelo. Nevarnosti so bile takrat težke. Meščansko dnevno časopisje je navalilo od vseh strani. Skušalo je razpihivati nesoglasje med nami. Dolge kolone klevet in obrekovanj so zastrupljale našo javnost in begale tudi delavske vrste. Udarjali so po voditeljih, da bi razbili organizacije in delavsko moč. Mi pa s svojim skromnim časopisjem nismo mogli na enak način odgovarjati. A vse to so naši delavski in nameščenski zaupniki s svojo odločnostjo, s svojo veliko ljubeznijo do delavske stvari, dvakrat nadomestili. Mnogo jih je bilo, ki so bili radi teh volitev odpuščeni in preganjani. Preko težkih žrtev smo dosegli takrat uspehe, ki so nasprotnike zaprepastile in presenetile, v naše vrste pa je taka požrtvovalnost vlila svežega poguma.

Ako smo mogli spremljati v Delavski zbornici delavsko življenje, njega težave, borbe in zahteve vsaj delno po navodilih delavstva in njegovih organizacij, je bilo to sad teh naporov. Ako v svoji lastni zbornici niste bili tuji, se imamo zahvaliti silni požrtvovalnosti in težkim žrtvam. Omadeževali bi ta spomin, če bi sedanje volitve ne pokazale še večje energije, zavednosti in naše moči.

Izučeni po težkih izkušnjah zadnje volilne borbe smo zastavili vse sile, da zagotovimo pri teh volitvah popolno volilno tajnost in smo v tem uspeli. Potrebne pa so to pot bolj, kakor kdaj poprej, žrtve v drugem pravcu.

Naval nasprotnikov to pot ne bo manjši. Borba proti razdiralnim agentom in meščanskemu časopisju bo to pot dvakrat težja! Velika zmaga bo dosegljiva le, če bodo stopili prihodnje mesece vsi delavski zaupniki v službo delavskih organizacij in delavskega volilnega odbora. Čeprav izmučeni od dnevnega dela, se bodo morali odtrgovati v urah odmora iz kroga svoje rodbine in biti vztrajno na delu. Iti bodo morali od tovarne do tovarne, od obrata do obrata in oznanjati tole enostavno resnico:

DELAVSTVO MORA DRŽATI SKUPAJ! ONO MORA NASTOPITI V VSEH SLUČAJIH PO NAVODILIH SVOJIH SVOBODNO IZVOLJENIH ORGANIZACIJSKIH VOD-

STEV IN ZAUPNIKOV! ONO MORA GLASOVATI TUDI PRI TEH VOLITVAH V NAJVEČJI SLOGI IN DISCIPLINI ZA KANDIDATE SVOJIH DELAVSKIH ORGANIZACIJ!

Združeni bomo znali najti v našem reprezentativnem predstavnstvu v Delavski zbornici, v vseh konkretnih vprašanjih, pravo pot.

Preživljamo čase velikih političnih prevratov. Bolj kakor kdaj poprej Vam bodo trdili, da so se danes ideje, katerih verni nosilci so bili in so delavski pokreti, po vsem svetu preživele. Mi pa Vam stavljamo vprašanje:

Ali ne vidite, kako proglašajo fašistični odrešeniki delavstva po fašističnih državah, da so vsa delavska vprašanja rešena, čeprav se ni v gospodarskem in socialnem življenju teh držav ničesar drugega spremenilo, kakor to, da so prišli ducati fašističnih kolovodij na krmilo, stotisoči delavskih zaupnikov pa v ječe? Ali ne vidite, da se ni izpremenilo ničesar drugega, kakor to, da so odstaveli z dnevnega reda delavska in socialna vprašanja in postavili na dnevni red pripravljana za nove vojne?

S tem se ponavlja samo nova strašna zabloda, ki je že enkrat vedla narode in ljudstva v težka razočaranja in strahote. Ponavlja se strašna zabloda, da se da služiti narodom z uničevanjem svobodščin in pravnega reda na znotraj, ter grožnjami in nasilji na zunaj in z mečem v roki.

Že danes se kažejo obrisi bodočih katastrof, v katere vodi ta politika. Že danes je vse to tako vidno, da ne dvomimo, da v te in take parole ne morete verovati.

Tudi v državah, ki ječe pod nasiljem fašizma, so stari ideali delavskega gibanja v dušah bolj živi, kakor so bili kadarkoli poprej. Ne divjanje plačanih razgrajčev in morilcev, vera v stare vzore delavskega gibanja bo odlikovala kljub vsem usodo bodočih pokolenj.

V naši domači politiki fašistična stremeljenja še niso prešla preko prvih, izoliranih poizkusov. Vsa trezna javnost, vsi dalekovidnejši politiki odklanjajo take poizkuse. Zopetna oživitve zdravega delavskega gibanja, ki naj se pri volitvah v Delavsko zbornico prvič pokaže, naj bo važen korak v pravcu normaliziranja našega javnega življenja, v pravcu ocvanja velikih političnih dobrin, ki si jih je priborilo delovno ljudstvo v dolgoletni politični borbi.

To je važen pomen teh volitev.

Vaše glasovanje bo v tem pravcu velepomembno. Naša domača politika se izčrpuje zadnja leta docela v reševanju nacionalnih in državnopolitičnih vprašanj.

Beda in obup, ki vladata danes v popolnoma in delno zaposlenih delavskih rodbinah, desorganizacija in razkroj, ki uničujeta vse gospodarstvo, zahtevata kategorično, da se premakne v naši javnosti povdarek na gospodarska in socialna vprašanja.

Knjige „Cankarjeve družbe“

V oktobru mesecu izidejo za leto 1933-34 4 krasne in nadvse zanimive knjige te družbe, in sicer:

1. KOLEDAR »CANKARJEVE DRUŽBE« za leto 1934, ki bo zelo lepo ilustriran in poln zanimivih razprav, povesti in spisov.
2. Ivan Molek: »VELIKO MRAVLJIŠČE«. Roman, poln dogodivščin slovenskega izseljenca, nekako nadaljevanje romana istega pisatelja, ki ga je izdala »Cankarjeva družba« lani.
3. Ivan Vuk: »ZGODBE PONIŽANIH«. Povesti in črtice iz delavskega življenja, kjer bo vsak našel kos samega sebe.
4. Sigma: »NAŠ SVETOVNI NAZOR«. Teorija in razvoj dialektičnega materializma. Dragocena knjiga za vsakega mislečega, po izobrazbi in osvoboditvi strmečega delavca in delavke.

Pripomba: Mesto Zoščenkovi satir in humoresk, ki so bile prvotno namenjene kot tretja knjiga letošnje izdaje knjig »Cankarjeve družbe«, bo izšla knjiga Ivana Vuka »Zgodbe ponižanih«. Knjiga je zelo lepa, da jo bo vsak član z veseljem in z zadoščenjem čital.

Zato, kdor še ni član, naj pošlje takoj članarino 20 Din. Položnica se dobi pri vsaki pošti. Na njo naj zapiše št. 13703 »Cankarjeva družba«, Ljubljana in odpošlje tako 20 Din. Ali pa v znakmah na naslov »Cankarjeva družba«, Ljubljana, Poštni predal 290, ter svoj točen naslov. — In v oktobru dobite 4 lepe knjige, od katerih bo že vsaka posamezna vredna 20 Din.

TO PA SE BO ZGODILO ŠELE TAKRAT, KO VSTOPI V NAŠE JAVNO ŽIVLJENJE ZDRAVO IN MOČNO DELAVSKO GIBANJE.

To se ne bo zgodilo, ako bi postale Delavske zbornice same le nekakšen blede odsev politike meščanskih strank, kjer so delavska vprašanja daleč od sredine vzornosti. To je drug važen pomen teh volitev.

Posebno besedo naj naslovimo na zasebne nameščence. Vam, zasebni nameščenci bodo zatrjevali, da so Vaši interesi v zvezi z interesi ostalega delavstva slabo čuvani. Četudi je danes Vaš položaj težak, vendar ne smete prezreti: Nobena zbornica, nobene socialne reforme ne morejo prepričati, da bi Vas posledice sedanjega gospodarske anarhije ne zadevale. Kar se Vam more dati, se Vam je skušalo dati. Vi imate v primeri z ostalim delavstvom lepo starostno zavarovanje in dobre socialne zakone.

Vse to je bilo izvojevano v deželah-državah z močnimi delavskimi pokreti, veliko delavsko politično močjo, ki se je ozirala na vse delojemalce, a oklepala s posebno ljubeznijo onih slojev, ki so poklicani igrati v novem, pravičnejšem družabnem redu vodilno vlogo.

Iz teh dežel je bilo s sodelovanjem delavskega pokreta in tudi Delavskih zbornic prenešeno vse to k nam. Naše delavstvo se je pridobitev privatnih nameščencev veselilo, ono je gledalo v njih boj za svoj bodoči podvig. Ali bi ne moglo to še dalje tako ostati, ali bi ne moralo priti do primerjav, ki bi bile za privatne nameščence skrajno škodljive, ako bi sledili privatni nameščenci kratkovidnim glasnikom, ki bi ga želeli pripeljati na cehovska pota, na pota, ki so v stanu samo razbiti moč, ki jo morejo delavci in nameščenci združeni predstavljati?

Ta moč je enim kakor drugim kravavo potrebna.

Privatni nameščenci bodo ali valpti kapitala ali organizatorji pravičnejše družbe. Ni dvoma v kateri pravec morajo iti njih simpatije. Zato bodo glasovali privatni nameščenci za liste svobodnih strokovnih organizacij in manifestirali s tem svojo voljo, da ostanejo združeni z ostalim delavstvom v skupnih delavskih in nameščenskih zbornicah.

V kratkih besedah smo Vam tako obrazložili, zakaj pri teh volitvah gre:

Gre zato, da ostanejo Delavske zbornice pod uplivom svobodnih delavskih strokovnih organizacij, pod

uplivom delavskih zaupnikov, pod uplivom delavstva, v rokah delavstva.

Gre za to, da bodo Delavske zbornice še nadalje verni glasniki delavskih teženj, kar morejo biti toliko manj, v kolikor jačji vpliv bi dobile v njih one organizacije, ki jih meščanske stranke, ki se zbirajo okrog drugih zbiralnic, med delavstvom umetno vstvarjajo.

Gre za to, da se čuje v našem javnem življenju zopet pravi delavski glas.

Gre za to, da bo naša javnost videla, da naši delavci in nameščenci v dušah niso pokolebani, da so enotnejši kakor kadarkoli poprej in da poklanjajo svoje simpatije pokretom, ki se zbirajo pod praporji, na katerih se svetijo lepe besede delavske pesmi: ZA SVOBODO, ZA PRAVICO, ZA ENAKOST VSEH LJUDI!

Borba, katere pomen smo Vam tako predočili, je borba odločilne važnosti. Vsi, ki ste pomen teh besed razumeli — in prepričani smo, da ste vsi razumeli — posezite v to borbo. Z vso požrtvovalnostjo in vso odločnostjo pojasnjajte, poučujte, pridobivajte!

Ne jenjajte prej, dokler ne usmerite pravilno zadnjega svojih tovarišev!

Ne prenehajte prej, dokler niste zlili vsega delavstva in nameščentstva v mogočno armado, ki naj se pri teh volitvah vidno pokaže. Ne mirujte prej, dokler ne osigurate uspehov, ki bodo dvignili malodušne in zaprepastile nasprotnike.

Ne jenjajte prej, dokler niste izvojevali odločilne zmage!

Razglas o volitvah delegatov Delavske zbornice v Ljubljani.

Gospod minister socialne politike in narodnega zdravja je razpisal z odlokom z dne 16. avgusta 1933, št. 31.024, volitve delegatov Delavske zbornice v Ljubljani.

Pri teh volitvah imajo aktivno volilno pravico vsi zavarovanci in zavarovanke krajevnih organov Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani ter privatnega društva bolniške blagajne »Merkur« v Zagrebu, razen onih, ki so zavarovani v prvem meznem razredu (vajenci, mladostni delavci) ter vsi zavarovanci in zavarovanke bratovskih skladnic, AKO SO BILI DNE 16. AVGUSTA 1933 NA TERITORIJU DELAVSKE ZBORNICE v LJUBLJANI ZAPOSLENI.

Vsak volivec se vodi v imeniku kraja kjer je bil ta dan zaposlen.

Vsi kraji, ležeči na teritoriju enega zdravstvenega okrožja OUZD v Ljubljani, tvorijo eno volilno okrožje. Pregledi volilnih okrožij bodo nabiti pri vsaki občini na deski za razglase.

Volilni imeniki se bodo sestavili po volilnih okrožjih in razpoložili

OD 5. DO 14. SEPTEMBRA 1933

na občinskem uradu one občine, v kateri ima zdravnik zdravstvenega okrožja OUZD svoj sedež. Izjemoma je sedež volilnega okrožja: v zdravstvenem okrožju št. Vid na Dolenjskem v Višnji gori, v zdravstvenem okrožju Gorenja vas v Žirih, v zdravstvenem okrožju Preddvor v Kolri, v zdravstvenem okrožju Vuzenica na Muti, v zdravstvenem okrožju Lož v Starem trgu.

Kolikor bi volilni imeniki ne mogli biti razgrnjeni na občinskem uradu bo razglašeno

na no občinski deski, v katerem lokalno na sedežu občine so razgrnjeni.

Vsako krajevno volilno okrožje tvori načeloma redno volišče, ki je v kraju, kjer so bili volilni imeniki razgrnjeni.

Samo v krajevnih volilnih okrožjih Vrankso, Podčetrtek, Poljčane, Loče pri Konjicah, Vitanje, Ljubno, Gornji grad, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Kozje, Bizeljsko, Lukovica, Motnik, Dobrova, Ig, Pragersko, Sv. Jurij ob Pesnici, Gornja Lendava, Beltinci, Križevci, Cankova, Fara pri Kočevju, Sodražica, Kranjska gora, Planina pri Rakeku, Kostanjevica in Središče ob Dravi bodo sicer volilni imeniki na občinskih sedežih volilnega okrožja razgrnjeni, ne bo pa tam rednih volišč. Volivci teh okrožij volijo pismeno pri Glavnem volilnem odboru in morejo zahtevati v to svrhu najkasneje do 2. oktobra 1933 od Glavnega volilnega odbora, da jim pošlje glasovnico na označeni naslov. Tudi volivci volilnih okrožij, kjer obstojajo redna volišča, morejo voliti pismeno, ako je njihovo obratovališče najmanj 5 km oddaljeno od njihovega rednega volišča in ako zahtevajo najkasneje do 2. oktobra 1933 od pristojnega krajevnega volilnega odbora, da jim pošlje glasovnico na stanovanje. Ti nad 5 km oddaljeni volivci pa lahko volijo tudi osebno pri svojem rednem krajevnom volišču.

VOLIVCI, KI GLASUJEJO OSEBNO, VOLIJO NA OBRATNIH VOLIŠČIH V SOBOTO 7. OKTOBRA

v času, ki ga določijo krajevni volilni odbor, NA REDNIH VOLIŠČIH PA V NEDELJO 8. OKTOBRA 1933 MED 9 IN 17.

Obratna volišča se vpostavijo za volivce, zaposlene v obratih z nad 150 delavci,

Volilni red za volitve skupščine Delavske zbornice v Ljubljani,

sprejet na seji skupščine dne 6. avgusta 1933.

Prinašamo volilni red za volitve v Delavsko zbornico v celoti, kakor je izšel v »Službenem listu« kraljevske banske uprave Dravske banovine 6. avgusta 1933, da ga bo imel vsak volivec-čitatelj »Delavca«, da bo lahko pazil, da se kje kaj potohujeno ne skriva, da bi škodoval volitvam, ki bodo kakor ljudsko štetje, povedale vsem in vsakomur, koliko nas je, ki hočemo imeti Delavsko zbornico v delavskih, resnično delavskih rokah.

Skupščina Delavske zbornice v Ljubljani je sklenila na svoji seji z dne 6. avgusta 1933, da se nadomestni volilni red z dne 9. februarja 1928. z naslednjimi določbami, ki stopijo na mesto čl. 25. do 59. statuta zbornice.

Člen 1. Čas volitev določa ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Volitve se morajo izvršiti najkasneje v roku 3 mesecev od dne razpisa volitev.

Člen 2. Področje zbornice tvori za volitve v skupščino eno volilno okrožje.

1. Glavni volilni odbor.

Člen 3. Volitve vodi glavni volilni odbor, katerega tvorijo:

Odposlanec ministrstva za socialno politiko, predsednik ali od uprave določeni predstavnik dotedanje Delavske zbornice in

predsednik ali podpredsednik (delojemalce) okrožnega urada za zavarovanje delavcev na sedežu zbornice, če ni v službenem odnosu z zbornico, blagajnik dotedanje Delavske zbornice ter po en predstavnik vsakega v dotedanjem plenumu zbornice postoječega kluba. Ako je predsednik (podpredsednik) OUZD v službenem odnosu z zbornico, odredi predstavnik delavska grupa ravnateljstva iz svoje srede z večino glasov.

Pri ugotavljanju definitivnih volilnih rezultatov sme prisostvovati delu glavnega volilnega odbora s posvetovalnim glasom po en predstavnik vsake kandidatne liste, imenovan na kandidatni listi.

Predsednik glavnega volilnega odbora je odposlanec ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

Člen 4. Ko odredi ministrstvo za socialno politiko volitve in imenuje svojega odposlanca, skliče ta člane glavnega volilnega odbora, ki ukrenejo sledeče:

- a) izdajo nalog organom zavarovanja, da se izdelajo volilni imeniki;
 - b) določijo točne dneve volitev;
 - c) imenujejo člane in namestnike krajevnih volilnih komisij ter določijo višino odškodnine za njihovo delo;
 - d) določijo, kje in kako se imajo vlagati kandidatne liste;
 - e) določijo obrazec za volilni imenik;
 - f) določijo obrazec za kandidatne liste;
 - g) določijo obliko glasovnice in način, kako se nabavijo;
 - h) določijo krajevne volilne edinice.
- Dnevni članom glavnega volilnega odbora določijo minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Člen 5. Glasovanje se vrši po krajevnih volilnih edinicah (Okrožnih uradih za zava-

rovanje delavcev, njihovih ekspoziturah, podružnicah in bratovskih sklanicah), čijih organi obsegajo najmanj 100 volilcev in katere določi kot krajevne volilne edinice glavni volilni odbor. Vse področje zbornice razdeli glavni volilni odbor na krajevna volilna okrožja, in sicer tako, da sta glasovanje in kontrola čim lažja in popolnejša.

Male zavarovalne edinice se lahko priključijo večjim sosednjim edinicam.

Volišča smejo biti tudi v krajih, kjer dela večje število delavstva in kjer ne obstoje organi zavarovanja.

Za večja mesta sme glavni volilni odbor določiti večje število volišč.

Glasovanje se mora izvršiti v prostorih in na področju zunaj podjetja, razen v primerih, kjer so podjetja čisto osamljena in preveč oddaljena od pripravnih prostorov za glasovanje.

Člen 6. Glasovanje se more vršiti samo ob nedeljah. Glavni volilni odbor more po potrebi odrediti, da se v nekaterih krajih sme glasovati tudi v soboto pred volitvami ali v soboto in nedeljo.

2. Reklamacijski odbori.

Člen 7. Glavni volilni odbor vrši posle reklamacijskega odbora.

3. Krajevne volilne komisije.

Člen 8. O razgrnitvi volilnih imenikov, razdeljevanju glasovnic, razglasitvi kandidatnih list, zbiranju glasovnic in njihovem oreštevaniu odloča krajevna volilna komisija, ki sestoji: iz predsednika, katerega odredi iz vrst državnih ali samoupravnih uradnikov predsednik glavnega volilnega odbora, in enega predstavnika Delavske zbornice iz vrst volilcev dotičnega kraja, katerega določi upravni odbor Delavske zbornice.

Take krajevne volilne komisije se postavijo za vsako volišče.

Delu krajevne volilne komisije pri sprejemanju glasovnic in pri ugotavljanju volilnih rezultatov prisostvuje s posvetovalnim glasom po en predstavnik vsake kandidatne liste iz dotičnega kraja, imenovan na kandidatni listi.

Za člane krajevnih volilnih komisij se imenujejo na isti način tudi namestniki. Vse stroške za volitve, izvzemi onih za objavljanje kandidatnih list, nosi Delavska zbornica.

Člen 9. Krajevni volilni odbori se sestanejo takoj, ko dobe nalog od glavnega volilnega odbora. Oni objavljajo in razgrinjajo volilne imenike in pozovejo volilce, da pregledajo volilne imenike in zahtevajo popravke.

Člen 10. Vsi organi delavskega zavarovanja so dolžni zadostiti v čim najkrajšem roku zahtevam glavnega volilnega odbora in mu staviti na razpolago potrebne prostore, osebe in sredstva za delo.

Malomarnost ali neposlušnost pri tem poslu se bo smatrala za disciplinaren prestop in bo v primeru pritožbe glavnega volilnega odbora odgovorna oseba kaznovana potom disciplinskega sodišča po predpisih pravilnika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev.

4. Sestava volilnih imenikov.

Člen 11. V volilne imenike se morajo vpisati vsi delavci in nameščenci brez razlike spola, ki so do dneva razpisa volitev zavarovani proti bolezni pri ustanovah za zakonsko obvezno zavarovanje delavcev na podlagi stanja prijave na dan volilnega razpisa in plačujejo za Delavsko zbornico odrejeno doklado.

Naše barve so rdeče . . .

(Narodna pesem).

**Ličeca rdeča, mlada, solnčna sreča . . .
Rdeči cvet je sen deklet!**

**Rdeča kri — je znak tr-
pijenja, znak bdečega nad sli
življenja.
Rdeča kri — je znak vsta-
jenja!**

**Po temi težkih, mrač-
nih let,
žari nam zarja v novi
svet . . .
Ker smó kličárji nove
sreče,
zato so barve nam rdeče!**

ako zahtevajo to najkasneje do 20. septembra pismeno pri Glavnem volivnem odboru starišna delavskih zaupnikov dotičnega obrata ali ena izmed pri Delavski zbornici registriranih strokovnih organizacij.

Predsedniki rednih krajevnih volivnih odborov sprejemajo in oddajajo na pristojno mesto reklamacije za ves okoliš svojega volivnega področja. V volivnih okrožjih, kjer ni rednih volišč, se vlagajo reklamacije v občinskih uradih, kjer so imeniki razgrnjeni. Občinski uradi jih dostavljajo Glavnemu vo-

livnemu odboru. Najkasneje do 26. septembra sporoče predsedniki rednih krajevnih volišč, ali morejo sodelovati sami tudi pri volivnem aktu na obratnih voliščih svojega področja. Kolikor to ni mogoče, se bodo imenovali za obratna volišča posebni predsedniki in namestniki predsednikov volivnih odborov.

GLASOVATI SE MORE SAMO ZA KANDIDATE, KI JIH PREDLOŽIJO STALNO ALI ZACASNO KOALIRANE DELAVSKE, ODNOSNO NAMEŠČENSKKE ORGANIZACIJE, REGISTRIRANE PRI DELAVSKI ZBORNICI V LJUBLJANI DO 16. SEPTEMBRA 1933.

Na kandidatnih listah splošne (delavske) skupine morajo biti na mestih 1—15 v poljubnem razporedu zastopniki sledečih devetih najvažnejših kategorij: rudarji, kovinarji, stavbinci, tekstilna industrija, lesna obrt in industrija, hišna služinčad, oblačilni delavci ter grafični delavci.

Na kandidatnih listah nameščenske skupine morajo biti na mestih 1—7 v poljubnem razporedu zastopniki sledečih petih najvažnejših nameščenskih kategorij: nameščenci industrijskih obratov, trgovskih obratov, denarnih zavodov, rudarskih obratov in drugih svobodnih poklicev (odvetniški pisarni itd.).

ROK ZA PREDLOŽITEV KANDIDATNIH LIST SE PRICNE 15. SEPTEMBRA IN KONČA 25. SEPTEMBRA 1933.

Kandidatne liste je predložiti po predpisih volivnega reda v pisarni Glavnega volivnega odbora za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljani na Starem trgu št. 34, II, levo (Štiški dvorec).

Ljubljana, dne 29. avgusta 1933.

Glavni volivni odbor za volitve v Delavsko zbornico v Ljubljani:

Dr. Ivan Karlin, s. r. predsednik.

Člani:

Čelešnik Rado, s. r.; Čobal Melhior, s. r.; Jakomin Lovro, s. r.; Juvan Rudolf, s. r.; Kravos Vladimir, s. r.; Lombardo Peter, s. r.

Kako pišejo žuti listi glede volitev v Delavsko zbornico.

Na primer:

O pomenu Delavske zbornice.

»Delokrog delavskih zbornic je tako obsežen in važen za interese delavcev in nameščencev, da bi pasivno zadržanje napram volitvam pomenilo pljuvati v lastno skledo . . .«

»V naši Delavski zbornici imajo odločno besedo marksisti . . .«

Kaj pomenijo volitve?

»Boj bo torej naperjen predvsem proti marksizem. Za našega delavca in nameščenca pomeni nacionalna borba, ki jo bjeemo, vprašanje kruha . . . Zato ne moremo biti brezbržni pri vprašanju, kdo naj zanaprej odloča v Delavski zbornici, nacionalno ali internacionalno orientirani zastopniki, nacionalni socijalisti ali marksisti . . . Ali naj mi sedaj, ko je marksizem povsod drugod propadel, dopustimo, da triumfiramo pri nas, sredi bele Ljubljane, v prestolici Slovenije?

Nacionalna javnost, društva, časopise, podpirajte borbe za narodno in socialno enakopravnost, podpirajte nar. soc. strokovne organizacije delavcev in nameščencev, da izvojujejo zmago pri volitvah v naš delavski parlament, ki ne sme biti več domena marksistov.«

Skromen dar, a iz srca dan.

Nabiralna akcija za rudarje TPD, ki jo je pokrenila Strokovna komisija za Slovenijo, je razgibala vse k nji priključene strokovne organizacije, vse podružnice, vse zaupnike in funkcionarje, vse članstvo teh strokovnih

Vidite, take bombe lete iz tistih žutih časopisnih vrst in še razne druge.

A vi delavci in delavke? . . . Kaj vam bo res tista nacionalna javnost, društva, časopise rezalo večji kos kruha, vam dajalo boljše socialne zakone, če bi nacionalni socijalisti zavladali v Delavski zbornici, ko pa je resničen Karl Marxov poziv: »Osoboditev (torej vsako izboljšanje) delavcev je delo delavcev samih« in ne kakšne nacionalne javnosti, itd. (Glejte rudarske revirje).

Kranjska industrijska družba, Trboveljska premoškopna družba, in razne druge družbe in podjetja so to v letu 1932 in 1933 zelo krepko pokazala z zniževanjem mezd z redukcijami, z neupoštevanjem zakona o zaščiti delavcev in drugih socialnih zakonov, posebno pa bolniške blagajne.

Vzglede in primeri so pokazali jasno in brdko.

Zato delavci in delavke, nameščenci in nameščenske, kakor eden na volišče in vsi. **MI.**

organizacij. Glas Strokovne komisije je bil kakor glas trombe, h kateremu je pislunil vsak in ubogal vsak.

Razpošiljali so se bloki dan za dnevom, nabiralci so nabirali in dinarji so curljali, da se tako izrazimo.

Delavska zbornica je dolžna dati glavnemu volivnemu odboru poročilo, katere delavske strokovne organizacije so bile pri njej na dan razpisa volitev registrirane.

Člen 17. Kandidatno listo predajo osebo najmanj trije predstavniki organizacije, ki se predložijo glavnemu volivnemu odboru, zajedno s pismenim potrdilom organizacije, da so predlagani kandidati redni člani te organizacije.

O sprejemu kandidatne liste mora izdati glavni volivni odbor prinosilec potrdilo, v katerem mora biti naznačena vsebina predložene liste.

Člen 18. Na vsaki kandidatni listi mora biti navedeno z imenom, priimkom, poklicem in krajem stanovanja najprej ugotovljeno število kandidatov, za njim istotoliko namestnikov za člane zbornice. Kandidati za člane in njihove namestnike morajo biti člani organizacije, ki jih predlagajo.

Med kandidati morajo biti delavci raznih strok. V delavski skupini kandidirajo lahko tudi funkcionarji delavskih strokovnih organizacij.

Med prvimi kandidati na listi morajo biti delavci iz najvažnejših gospodarskih strok.

Katere gospodarske stroke so najvažnejše, določa glavni volivni odbor na podlagi predloga upravnega odbora Delavske zbornice in objavi skupno z razpisom volitev.

Za zelo važne stroke gospodarstva, katerih delavstvo je grupirano in oddvojeno od ostalega delavstva ter predstavlja za zbornico zelo važen faktor (prometno osebe, rudarji), more glavni volivni odbor na predlog upravnega odbora zbornice odrediti, da ta stroka delavstva voli v posebni kuriji. V

Dinarji, kajti kdor malo ima, naj da od tega kaj ima, ker tisti, ki mnogo imajo malo dajo, ako sploh kaj dajo.

Za delavca v tovarnah, v obratih, delavnicah, kjer je vedno mnogo redukcij, kjer so brezplačni dopusti, kjer se dela le nekaj dni v tednu, kjer se znižujejo mezde, za delavca, ki mora od svojega skromnega, lačnega zaslužka plačevati vsemogoče davke, ki so zapisani in nezapisani za takega delavca in delavko je eden dinar, ki ga položi na oltar solidarnosti in sodružne zavednosti velik dar, blagoslovljen, kakor vinar svetopisemske vdove.

Močne strokovne organizacije so se strumno odzvale pozivu Strokovne komisije in med prvimi, kar povdarjamo, steklarji Rogaške Slatine in kovinarji na Jesenicah, nato pa je dan za dnevom curljal denar-dinarji in nacurljalo je do danes 11.000 Din. Veliko v tej bedi, brezposelnosti in neznatnih mezdah. Sorazmerno k raznim kričeim datjavam meščanske družbe ogromen hrib 11.000 Din.

To smo hoteli povedati pri tej priliki, da vidijo vsi čitatelji »Delavca«, kaj pomeni geslo MI, kaj pomeni solidarnost in enotnost v delavskih vrstah. Delavske, svobodne strokovne

STROKOVNI VESTNIK.

KOVINARJI.

Lesce.

Zahvala. Spodaj podpisana se najlepše zahvaljuje vsem sodrugom, prijateljem in prijateljicam, ki so nama stali na strani in pomagali v boleznih najinega edinega sinčka. Dolžnost naju veže, da se zahvaliva vsem onim, ki so naju tolažili v boleznih in smrti otrokovi, najlepša hvala onim, ki so ovenčali krsto s cveticami. Obenem se zahvaljuje vsem, ki so ga spremili k zadnjem počitku. Prav lepa hvala vsem starišem, ki so pustili svoje otroke, da so se v tako lepem številu udeležili Lojzkove zadnje poti.

Lesce, dne 25. avgusta 1933.

Alojz in Antonija Brenkuš, stariši.

Mezdni boj v Saturnusu v Mostah.

Aprila lanskega leta je kovinska tovarna Saturnus d. d., Moste pri Ljubljani, znižala delavcem mezde za 3 do 7 odst. in še tedenski delovni čas od 48 ur na 40 ur tedensko. Podjetje se je sklicevalo na slabe gospodarske razmere in obljubilo, ob boljših razmerah mezde revidirati.

»Saturnus« d. d. tvori po veliki večini holandski in nemški kapital, ki je to podjetje prevzel leta 1924, ko je uvidel ugodna tla za eksploatacijo v pločevinasto-embalažni stroki. Za te tovarne je v Dravski banovini ugodno posebno to, da dobivajo izborne delavce za skrajno nizke mezde, ki niso v nobenem razmerju z mezdami po enakih tovarnah v inozemstvu.

Delavstvo tovarne »Saturnus« je k sreči dobro organizirano. Ker so se življenjske potrebsčine od 1. aprila 1932 podražile povprečno za 18 do 20 odst., a redukcija na zaslužke od lanskega leta celo prekašajo to podražnje, so delavci potom svoje organizacije SMRJ že meseca junija pričeli

tem primeru se bodo kandidati na vsaki kandidatni listi te stroke navedli posebej in oddvojeno; delavstvo te stroke voli posebej in njihovi glasovi se računajo kot oddani samo za te kandidata. Glavni volivni odbor odredi v takem primeru za to stroko število kandidatov, v kolikor to odgovorja številu volilcev te stroke napram številu volilcev ostalih strok.

Nameščenci, ki spadajo pod zakon o penzijskem zavarovanju od 12. maja 1922, in vsi ostali nameščenci, ki vrše važne posle v smislu čl. 324. obrtnega zakona, glasujejo v posebni kuriji za liste, katere predlože organizacije zasebnih nameščencev. Število na to grupo odpadajočih kandidatov (namestnikov) bo odredil glavni volivni odbor po predpisih prejšnjega odstavka.

Razen originila so dolžni predati predlagatelji v roku 3 dni po potrditvi liste 10 izvodov natisnjene kandidatne liste za vsako volilno mesto.

Člen 19. Zajedno s kandidatno listo je predložiti:

Pismeni pristaneke vsakega kandidata in namestnika, da sprejme kandidaturo na listi dotičnega predlagatelja; dokazuje, da imajo kandidati vse pogoje, katere predpisujeta zakon in statut za izvrševanje te funkcije. Kandidira se lahko samo na eni kandidatni listi. V spornem primeru je veljaven kandidatov pristaneke na prvi potrjeni listi; dokaz, da so predlagatelji volilci.

Člen 20. Glavni volivni odbor se mora uveriti, ali je sestavljena kandidatna lista tako, kakor je to po statutu predpisano in mora opozoriti predlagatelja na nedostatke, pri čemer jim mora dopustiti rok za izpolnitev, ki pa ne sme biti daljši, kakor do dne, ko se mora vlaganje list končati.

Dokazano najboljši muholovec sveta. Se mnogo posnema, zahtevajte torej izrečno

„AEROXON“

organizacije so v svoji bedi dale veliko. Naj bo tudi to dokaz, da je rešitev delavstva le v njegovih lastnih rokah, v njegovi lastni volji. In to voljo naj pokaže delavstvo po vsej Sloveniji tudi pri volitvah v Delavsko zbornico. Naj bo naš MI mogočen, silen, zmagovit!

mezdno gibanje. Organizacija je v obširni vlogi vodstvu tovarne »Saturnus« pojasnila podrobno nevzdržne mezdne razmere delavstva ter zahtevala povišanje mezd, ki odgovarja podražanju od 1. aprila 1932 naprej. Dne 18. julija so se vršila s podjetjem in delavsko organizacijo ob sodelovanju delavskih zaupnikov in zastopnika Delavske zbornice prva pogajanja. Žal pa podjetje ni imelo razumevanja za delavske težnje in njegove upravičene zahteve in pogajanja so bila brezuspešna. Dne 11. avgusta so se pogajanja obnovila, a zopet brezuspešno. Ravnatelj tovarne je skušal dokazati, da računi delavstva ne odgovarjajo dejstvu. Tovarna je pristala le v toliko, da bi se uvedel zopet 48-urnik, ker bi s tem podjetje prištedilo na rezijah. Torej zopet le predvsem interesom podjetja. Delavstvo se bo borilo za svoje upravičene zahteve naprej. Žal, da ima v naši javnosti in onih, ki bi lahko na podjetje uspešno pritisnili, premalo zaslobe, oziroma nobene. Dandanes se mora pač delavec zanesti le na skupno zavest delavstva, samo še na svojo strokovno organizacijo.

SPLOŠNA DEL.STROKOVNA ZVEZA JUGOSLAVIJE.

Zahvala.

Podpisani se najiskrenejše zahvaljujem odboru strokovne organizacije, vsem prijateljem in znanecem, sorodnikom kakor tudi steklarski godbi, za izraženo sočustvovanje ob smrti moje hčerke Julijane. Še enkrat hvala!

Hrastnik, dne 3. septembra 1933.

Franc Goričar, steklarski delavec.

Člen 12. V roku, ki ga je odredil glavni volivni odbor, so dolžne vse določene krajevne volilne edince izdelati volilne imenike, v katere je vpisati vse osebe z glasovalno pravico na področju te volilne edince.

Krajevni organi delavskega zavarovanja, ki niso razglašeni kot volilne edince, so dolžni poslati prepis teh spisov krajevnim volilnim edincem, kateri so priključeni.

Člen 13. Tako sestavljeni volilni imeniki morajo biti razgrnjeni v vseh volilnih edincih in njim priključenih nižjih organih zavarovanja 10 dni. Krajevni volilni odbor je dolžan obvestiti vse delavstvo, da so volilni imeniki razgrnjeni, kakor tudi o načinu, kako se zahteva popravil imenika.

Vsak član zbornice ima pravico, da v gornjem roku volilne imenike pregleda, prepiše, objavi, natisne in da zahteva bodisi zase bodisi za drugega njih popravek.

Člen 14. Popravek se mora zahtevati ustno ali pismeno pri organih, kjer je imenik razgrnjen. Ko se zahteva popravek, se morajo predložiti dokazi, da ima dotična oseba glasovalno pravico v smislu čl. 33. teh pravil ali da je nima.

Vse te pritožbe se imajo poslati na sklepanje glavnemu volivnemu odboru, ki je dolžan o njih sklepati najdalj v roku petih dni od deva, ko jih je prejel. Odobrene spremembe se vpišejo takoj v volilni imenik.

5. Potrditev kandidatnih list.

Člen 15. Glasovati se more samo za potrjene kandidatne liste.

Člen 16. Pravico do kandidiranja imajo samo začasno ali stalno koalirane delavske in nameščenske strokovne organizacije, ki so do dneva razpisa redno registrirane pri Delavski zbornici.

Člen 21. Vlaganje kandidatnih list pričenja z dnem, ki ga odredi glavni volivni odbor, najkasneje pa trideseti dan po razpisu volitev in traja najdalj petnajst dni.

Člen 22. Glavni volivni odbor odloča o pravilnosti liste. Ako ugotovi, da je lista v redu, jo mora potrditi, zahtevati, da se mu predlože v roku treh dni natisnjeni izvodi liste in razposlati natisnjene izvode krajevnim volilnim odborom. V primeru, da glavni volivni odbor potrditev liste odkloni, mora dati predlagateljem zadevni pismeni odlok, proti kateremu je dopustna v roku 24 ur pritožba na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, čigar odločitev je končoveljavna.

Ako se odpove kandidat po potrditvi liste kandidatskemu mestu, lista s tem ni razveljavljena.

6. Razglasitev kandidatnih list.

Člen 23. V vsakem okraju, kjer so razgrnjeni volilni imeniki, morajo biti razgrnjene tudi natisnjene kandidatne liste najmanj pet dni pred dnevom volitev. Volilci si morejo te liste vsak čas ogledati in jih prepisati.

Potrjenje kandidatne liste bodo nosile številke po redu, kakor so bile od glavnega volivnega odbora sprejete.

7. Ukrepi pred glasovanjem.

Člen 24. Ako je vložena samo ena kandidatna lista, proglasi glavni volivni odbor vse kandidate te liste za izvoljene.

Člen 25. Volilci, ki delajo najmanj 5 km oddaljeno od svojega volišča, imajo pravico zahtevati pismeno od krajevnega volivnega odbora najkasneje pet dni pred volitvami, da se jim dostavijo pismeno glasovalne kuverte in glasovnice za volitve. Prejete glasovnice

Sodrug!

KUPOJTE IN ZAHTEVAJTE POVSOD KRUH IN PECIVO IZ
PRVE DELAVSKE PEKARNE V LJUBLJANI
POSTOJNSKA ULICA 11, DESNO. TELEFON 31-71.

Sodružice!

MONOPOLCI.

Iz boja za »Pravilnike«.

Ker se delavstvo vedno bolj zani- ma za nove »Pravilnike«, je sklenila CU. stalno poročati, kako stoje stva- ri glede istih.

Dne 18. avgusta 1933. je CU. vrni- la osnutek »Pravilnika o radu« Mono- polni Upravi, in sicer s sledečimi iz- premembami:

§ 6. osnutka MU. naj se izpremeni na ta način, da bo vsakdo postal **stalen avtomatski**, ne pa po morebit- nem praznem mestu.

§ 9 o. MU. naj se izpremeni ter se zahteva v soboto samo 5½ ure de- lovnega časa, skupno v tednu 45½ ure (v Beogradu se že tako dela, se- veda brez znižanja plač).

V § 24 o. MU. se zahteva, da se unese: »Uprava Monopola bo **takoj** izdelala »Pravilnik o penziji«.

V § 25 o. MU. se zahteva, naj se poviša, oziroma da letni dopust od 6-mesečnega službovanja dalje v u- stanovah MU.

§ 29 o. MU. naj se izpremeni te- meljito tako, da ne bo nihče radi **slabe ocene vržen na cesto**, a kazni se imajo omiliti (ker smo ljudje, ne pa živina, v zaščito katere so pa že tudi ustanovljena društva, da se je ne tr- pinči po mili volji gospodarjal).

§ 33 točka b, odstavek prvi naj se izpremeni tako, da se ne vrže na ce- sto delavca, če v enem mesecu ne napravi minimuma, pač pa, da se ga prestavi na drugo lažje delo.

V § 37 o. MU. se zahteva, da pri- sostvuje zasliševanju delavski zaup- nik dotičnega oddelka ali pa stareši- na delavskih zaupnikov.

V § 41 o. MU. se zahteva, da se unese: oni delavci, kateri so bili že dosedaj zaposleni pet let v Monopol- skih Ustanovah, postanejo stalni z dnem uveljavljenja tega »Pravilnika«.

Sodrug! in sodružice, ni veliko kar zahtevamo, ali tudi te naše male za- hteve ne bodo uspele, če boste stali malomarno ob strani ter ne boste u- poštevati izreka: **Kolikor moči, toliko pravic!**

Zato kdor še ni v Savezu mono- polskih delavcev, naj pristopi, da s tem ojača vrste borcev za svoje pra- vice!

Odbor SRMP. podružnice Ljubljana.

ZVEZA ŽIVILSKIH DELAV- CEV.

Za enoten nedeljski počitek.

Pod pritiskom razmer je sklicala tukajšnja podružnica za torek, 22. avgusta veliko protestno zborovanje. Sestanek je bil vrlo dobro obiskan, dokaz, da se članstvo zaveda disci-

pline ob vsakem času, kadar gre za njih vitalne interese. Zborovanje je posetil tudi g. Novak za okrožni od- bor obrtnih združenj.

Znano je, da so ptujski pomočniki s pomočjo svoje razredne organizaci- je po dolgem času dosegli tedenski odmor v obliki pondeljskega počitka. Toda postoji nevarnost, da ga zopet zgube kljub zakonskim določbam vsled velike konkurence posameznih pekovskih mojstrov, ne ozirajoč se na pomočnike, kateri so si s težko muko priborili svoj tedenski odmor.

Zanimiv izčrpen referat s. Raku- ša je članstvo z zanimanjem poslušalo. Orisal je dolgoletno borbo živilskih organizacij za nedeljski počitek v Ma- riboru in Ptuj, žigosal tvrdko Scher- baum, katera je spravila pomočnike obeh mest v sila mučen položaj s tem, da pošilja pecivo v Ptuj. S tem počet- jem resno ogroža veliko socialno pridobitev poveljnih let. Naglasil je ne- pregledne zle posledice, vsilila se je organizacijam nova borba. Med član- stvom vlada silno ogorčenje, priprav- ljeni so iti do skrajnosti, da se temu napravi kraj. Odposlala se je tvrdki Scherbaum spomenica, na pristojne oblasti resolucija, z energičnim pozi- vom, naj končno enkrat uredi enoten nedeljski počitek za vso Dravsko ba- novino enako.

Razpravljalo se je še o marsičem, tako o veliki akciji živilcev cele zem- lje po odpravi nočnega dela v pekar- nah. Poročilo o deputaciji cele zem- lje, katera je pri tej priliki izročila g. ministru za socialno politiko važen material, o posledicah nočnega dela je izzvala pri članstvu veliko odobra- vanje. Borba živilcev za človeške pravice gre svojo pot, do končne zmage, a vaša dolžnost pomočniki je, da se zavedate vedno in povsod ve- likega pomena strokovnih organiza- cij, ker le te se borijo za boljši polo- žaj delavstva.

Oglasil se je k besedi g. Novak, ter izjavil, da bo iznesel upravičene želje pomočnikov na pristojnem mestu.

Ob koncu zborovanja so pevci za- peli pesem »Bratje le k solncu«, na- kar je predsednik zaključil dobro uspeli sestanek, katerega je posetilo nekaj sodrugov iz Ptuja.

Koncert koroških pesmi. Pevski odsek podružnice živilskih delavcev v Mariboru, priredi v soboto, dne 7. oktobra v Gambrihovi dvorani ob 20. uri koncert koroških pesmi pod tak- tirko g. Križmana, nakar opozarjamo delavstvo Maribora in okolice. Spo- red obsega same lepe koroške pesmi v zboru in kvartetu. Po koncertu pro- sta zabava ob sodelovanju tambura- škega zbora pekov. Sedeži 8 in 5 Din

morajo volilci poslati po pošti tako, da pri- spejo h krajevni odboru najkasneje do zaključitve glasovanja.

8. Način glasovanja.

Člen 26. Na dan volitev se sestane kra- jevni odbor ob 8. uri dopoldne. Seji morajo prisostvovati vsi člani ali njih namestniki, morejo pa ji prisostvovati tudi predstavniki kandidatnih list. Najprej se mora napraviti zapisnik, v katerem se ugotovi, kolikšno je skupno število volilcev, koliko, kako in kam je razposlanih glasovnic. Potem se prične sprejemanje glasov. Sprejemanje morata prisostvovati stalno vsaj en član volilne komi- sije in en predstavnik liste. Ako ni pred- stavnikov liste, morata prisostvovati glosa- vanju stalno dva člana volilne komisije ali njih namestnika.

Člen 27. Glasuje se osebno, neposredno in tajno.

Ko se prične sprejemanje glasov, se mo- rajo pripuščati došle osebe na volilno mesto po redu, kakor prihajajo.

Volilni odbor bo na podlagi veljavnih legitimacij (krstni list, prijavi list, davčne knjžice, poslovnih in drugih dokumentov) ugotovil identičnost došlih in če je volilec vpisan v volilnem imeniku. V poseben za- pisnik se morajo vpisati priimek, ime in te- koča številka volilca v volilnem imeniku.

Volilec dobi potrebna navodila za gla- sovanje in prazno kuverto ter glasovnico vsake kandidatne liste. Nato se napoti v zaprt prostor z navodilom, naj da v kuverto glasovnico, za katero želi glasovati, nepretr- gano, druge glasovnice pa raztrgane.

Vsaka kandidatna lista ima glasovnice posebne barve, katero odredi glavni volilni

odbor v sporazumu s predlagatelji liste. Vsa- ka lista sme biti samo ene enostavne barve.

Po zaključku sprejemanja glasov mora krajevni volilni odbor najprej primerjati, če se število sprejetih kuvert ujema s številom volilcev, vnešenih v zapisnik, nakar en član volilnega odbora odpira kuverte in jemlje iz njih glasovnice.

Pred drugim članom volilnega odbora se morajo zbirati glasovnice po kandidatnih li- stah.

Kuverte, ki ne vsebujejo predpisanege nepretrganega glasovalnega listka (glasovni- ce), ali vsebujejo imena kandidatov izven list, ali neraztrgane glasovnice za razne liste in organizacije, katerih liste niso potrjene, se zbirajo ločeno in so brez vrednosti.

Več neraztrganih glasovnic v eni kuver- ti za enega in istega kandidata velja kot en glas.

Po izvršenem odpiranju se izvrši pre- števanje, koliko glasov je dobila poedina kandidatna lista. Sprejete glasovnice se mo- rajo takoj zložiti, zaviti in zapečatiti.

Ves ta posel se vpiše v zapisnik, v ka- terega more staviti tudi vsak član volilnega odbora in prisotni predstavnik kandidatne liste svoje pripombe.

Po zaključku glasovanja se izvrši končno štetje veljavnih in neveljavnih glasov in šte- vilo glasov, ki so odpadli na vsako kandi- datno listo. Izgotovljeni in podpisani zapisi- nik volilnega odbora se mora zapečatiti in poslati zajedno s prejetimi glasovnicami glavnemu volilnemu odboru, ki jih čuva do sklepa skupščine Delavske zbornice in mi- nistra za socialno politiko.

9. Ugotavljanje volilnih rezultatov.

Člen 28. Glavni volilni odbor se sestane drugega dne na seji, kateri morejo prisostvo-

Hubertus

terpentinovo milo

hvalijo vse naše gospodinje, ker je izvrsten domač izdelek in zelo poceni!

Dobi se v vsaki trgovini!

Razno.

Ali že veste, da se večina bolezni pre- naša po muhah? V času sadja je ta nevar- nost še večja. Razen tega zamaže muha Va- še slike, zavese, lestence i. t. d. Tu lahko pomaga samo dober muholovec, ki za malen- kost od 75 par ali 1 Din lovi muhe po dnevi in ponoči ter skrbi za Vaš zaželjeni mir v spanju. S tekočinami in razprševalci, ki so zelo dragi in so razen tega nevarni radi og- nja, se ne morete nikdar iznebiti sitnih muh tako hitro in sigurno kakor z že 35 let ob- neslim, dokazano najboljšim muholovcem sveta »Aeroxon«. Aeroxon se mnogo po- snema, zahtevajte torej izrečno le to znamko.

Zahvala.

Podpisani se najtopleje in pristrčno za- hvaljujem vsem za vse častitke in voščila ob priliki mojega 70-letnega rojstnega dneva. Voščil in čestitk sem prejel v tako velikem številu, da se mi je nemogoče vsakemu po- sebej zahvaliti. Posebno se zahvaljujem Stro- kovni komisiji za Slovenijo, ki je priredila slavnostni večer, delavskemu glasbenemu društvu »Zarja«, pekovskemu tamburaške- mu zboru in pevskemu društvu »Cankar« za lepe pesmi in lepo godbo.

Družnost!
Ljubljana, 31. VIII. 1933.

Jože Kopač.

vati tudi predstavniki kandidatnih list. On odpira poslane mu zapisnike krajevnih volil- nih odborov in ugotavlja, ali je bilo vse pra- vilno izvršeno.

Na podlagi zapisnikov se ugotavlja in sešteva, koliko je katera lista dobila glasov.

Sklepa samo glavni volilni odbor, a predstavniki kandidatnih list izjavljajo even- tualno svoje pripombe na zapisnik.

Člen 29. Volilni rezultat se ugotavlja tako-le:

Skupno število vsake liste se deli z eno do šestdeset in vsak tako dobljeni zapored- ni količnik se zapiše eden pod drugega za vsako listo. Mandati članov in namestnikov se dodeljujejo po vrsti oni listi, ki ima naj- večji zaporedni količnik.

Ako je samo še eden nedeljen mandat, a imata dve listi zaporedni mandat, se od- loči z žrebanjem.

Razdelitev mandatov po listah se vpiše v zaključni zapisnik glavnega volilnega od- bora. Izvoljenim članom zbornice in njihov- im namestnikom mora dostaviti glavni vo- lilni odbor legitimacije o izvolitvi.

V primeru glasovanja v posebni kuriji se dodeljevanje mandatov oddvojenim kandi- datom vrši posebej po istih principih na pod- lagi števila za njih oddanih glasov.

Člen 30. Zaključni zapisnik glavnega vo- lilnega odbora z vsemi zapisniki krajevnih odborov in pritožbami proti volitvam se iz- roči verifikacijskemu odboru Delavske zbor- nice.

Člen 31. Proti nepravilnosti volitev se more pritožiti vsaka organizacija, ki je regi- strirana v Delavski zbornici, v roku treh dni po zaključku volitev. Pritožba se preda glav- nemu volilnemu odboru, ki jo je dolžan po- slati s svojim poročilom v roku treh dni ve- rifikacijskemu odboru Delavske zbornice.

Člen 32. O pravilnosti volitev in o pra- vilnosti dela glavnega volilnega odbora pri razdeljevanju mandatov odloča skupščina zbornice, ko je zaslila poročilo verifikacij- skega odbora. Člani Delavske zbornice, ki bi bili nezadovoljni z odločitvijo zbornice o- potrditvi ali nepotrditvi spornih volitev ali mandatov, se morajo pritožiti pri ministrstvu za socialno politiko proti rešitvi skupščine.

Ako v teku 15 dni po prejemu pritožbe in volilnih aktov minister za socialno poli- tiko ne razveljavi spornih volitev ali ne od- redi glede njih preiskave, postanejo sklepi skupščine pravomočni.

Člen 33. Deloma ali v celoti razveljav- ljene volitve se morajo ponoviti.

10. Sklicanje novo izvoljene skupščine.

Člen 34. Novo izvoljeno skupščino mora sklicati predsednik dotedanje zbornice naj- dalj v roku dveh mesecev. Ako tega ne stori, jo skliče minister za socialno politiko in narodno zdravje.

11. Prehodna odredba.

Člen 35. Izvzetno od odredb člena 16. tega volilnega reda imajo pri prvih naslednjih volitvah pravico do vlaganja kandidatnih list vse delavske in nameščenske strokovne organizacije, katerih pravila bodo odobrena od pristojne oblasti in ki bodo registrirane pri zbornici do dne vlaganja kandidatnih list.

Ta volilni red za volitve skupščine De- lavske zbornice v Ljubljani je bil sprejet na VIII. seji skupščine dne 6. avgusta 1933, in odobren od g. ministra za socialno politiko in narodno zdravje pod St. br. 31.051/33 z dne 16. avgusta 1933.